

بسته سفرهای ایرانی ارزان می‌شود؟

سفر در ایران گران است؛ هم برای ایرانی‌ها و هم خارجی‌ها. حالا مسئولان سازمان میراث فرهنگی می‌خواهند هزینه‌های سفر در کشورمان را کاهش دهند. از نوروز امسال و با طرحی که در صورت دستیابی به اهداف تعیین شده، می‌توان آن را به عنوان نقشه راهی در ارائه بسته‌های سفر ایرانی ارزان‌قیمت به گردشگران داخلی و خارجی به کار گرفت.

سفر در ایران گران است؛ هم برای ایرانی‌ها و هم خارجی‌ها. حالا مسئولان سازمان میراث فرهنگی می‌خواهند هزینه‌های سفر در کشورمان را کاهش دهند. از نوروز امسال و با طرحی که در صورت دستیابی به اهداف تعیین شده، می‌توان آن را به عنوان نقشه راهی در ارائه بسته‌های سفر ایرانی ارزان‌قیمت به گردشگران داخلی و خارجی به کار گرفت.

به گزارش جامجم، گرانی سفر در ایران که از کارشناسان گرفته تا مسئولان این حوزه، همه به آن اذعان دارند، بی‌دلیل نیست و کارشناسان معتقدند کمبود برخی زیرساخت‌ها در زمینه گردشگری، اصلی‌ترین عامل گرانی بسته سفر در ایران است و تنها در صورت بهبود کمی و کیفی امکانات و زیرساخت‌ها می‌توان به سفرهای ارزان‌تر امیدوار بود.

در همین زمینه و چندی پیش، محمد محب‌زادگان، معاون گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع و معادن و گردشگری هنگام تشریح برنامه‌های ستاد مرکزی هماهنگی ویژه نوروز 1397 گفت، بررسی‌های انجام شده بیانگر آن است که هزینه تمام شده سفر نقشی تعیین‌کننده در رونق گردشگری و افزایش تقاضا به خود اختصاص داده؛ به همین دلیل لازم است برای کاهش هزینه‌ها سفر بدون آسیب به فعالان صنعت گردشگری، برنامه‌ریزی منطقی و دقیقی داشته باشیم.

محب‌زادگان این مقدمه را گفت تا از یک طرح جدید با عنوان تشکیل پنجره واحد خبر بدهد که در راستای بهبود کیفیت خدمات و کاهش هزینه‌ها در گردشگری در نوروز امسال اجرایی می‌شود و براساس آن تخلف‌ها چه در قیمت و چه در کیفیت ارائه خدمات به حداقل خود خواهد رسید و گردشگران می‌توانند با مراجعه به آن نیازهای خود را به دست آورند.

وی با اشاره به این که اساس این طرح نظارت مستمر بر کیفیت و قیمت خدمات نوروزی خواهد بود، تاکید کرد: ارائه بسته‌های ارزان‌قیمت گردشگری صرفاً مربوط به گردشگران داخلی کشور نیست و نوروز امسال خارجی‌ها نیز از امتیازات ویژه‌ای برای بازدید از ایران برخوردار شده‌اند؛ به این ترتیب که برنامه‌ریزی شده در این ایام که پایتخت خلوت‌تر از دیگر ایام سال است، هتل‌های تهران تخفیف‌های قابل توجهی به متقاضیان اقامت در پایتخت ارائه کنند.

کاهش هزینه سفر با مدیریت مقاصد

اما این که دلایل گرانی سفر در ایران به چه عواملی برمی‌گردد و می‌توان سفرهای ارزانی را برای گردشگران رقم زد یا نه، پرسشی است که کارشناسان حوزه گردشگری می‌توانند پاسخ مناسبی به آن بدهند.

مریم رنجبری، مدرس دانشگاه در رشته مدیریت گردشگری درباره قیمت سفر در ایران به جامجم می‌گوید: طی سه دهه گذشته، تقاضای سفرهای ارزان‌قیمت در سراسر جهان باعث شده کشورهای توسعه‌یافته در این زمینه مطالعات گسترده‌ای انجام دهند که دستاورد آن مدیریت مقاصد و توسعه زیرساخت‌ها متناسب با تقاضای موجود بوده است؛ درحالی که هر دوی این موارد در ایران نادیده گرفته شده و به همین دلیل اکنون تجربه‌های ایرانی‌ها از ایران گران‌قیمت به‌زودی، رغم انتشار اخبار قیمت مناسب سفر به ایران برای مسافران خارجی ثبت شده است و گردشگران داخلی هم تقریباً سفر به معنای واقعی را فراموش کرده‌اند، چون اقامت در خانه بستگان یا همراه داشتن تمامی مایحتاج روزانه طی ایام سفرهای نوروزی، معادله برد - برد سفر برای اقتصاد منطقه گردشگری را نامتوازن کرده است.

این مدرس رشته مدیریت گردشگری معتقد است، اگر مسئولان گردشگری ایران به دنبال کاهش هزینه‌های سفر

در کشورمان هستند باید به گونه‌ی ZWNJ&ای برنامه‌ریزی کنند که تقاضای سفر در ایران طی ایام سال و متوازن در تمامی جاذبه‌ها ZWNJ&ها ایجاد شود؛ نه این که صرفاً اصفهان و شیراز بیشترین تقاضا را همواره به خود دیده باشند.

رنجبری می‌گردد؛ تنوع مقاصد در کنار جریان دائمی تقاضا در واقع ناخواسته، زمینه توسعه زیرساخت‌ها را ایجاد می‌کند؛ چون وقتی بخش خصوصی شاهد حضور گسترده و دائمی گردشگران در یک منطقه باشد، به سرمایه‌گذاری مشتاق خواهد شد و زیرساخت‌ها در یک منطقه رشد و توسعه پیدا خواهد کرد.

قیمت تحمیلی، چاره کار نیست

رضا ابادری، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی استان تهران نیز درباره کاهش هزینه‌های سفر در ایران به ما می‌گوید: متأسفانه وقتی صحبت از کاهش هزینه به میان می‌آید، اغلب مسئولان و تصمیم‌گیرندگان به دنبال تعیین قیمت دستوری هستند، درحالی که اصولاً این چاره کار نیست.

ابادری، تحمیل قیمت بدون در نظر گرفتن منافع بخش خصوصی را منجر به کاهش کیفیت و نارضایتی خریداران خدمات می‌داند؛ درحالی که کیفیت، یکی از پایه‌های اساسی جذب گردشگران بیشتر است. وی استفاده از تجارب سایر کشورها (همچون ترکیه که رقیب ایران در منطقه و موفق در گردشگری است) برای کاهش هزینه‌های سفر در ایران را مفید می‌داند و می‌گوید: از وقتی دولت ترکیه تصمیم به توسعه گردشگری خود گرفته، بخش خصوصی همواره زیر چتر حمایتی دولت قرار داشته و فعالان گردشگری یارانه‌های مختلفی از جمله معافیت مالیاتی، جواز صادراتی، معافیت واردات لوازم و تجهیزات مورد نیاز، تخفیف‌های قابل توجه برای سرمایه‌گذاری و گذار و... برخوردار بوده‌اند، درحالی که متأسفانه در ایران دقیقاً برعکس عمل شده است.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی استان تهران می‌افزاید: دوره‌ای که قیمت سوخت در سراسر جهان افزایش یافت، دولت ترکیه نه فقط به مراکز اقامتی و ایرلاین‌ها کمک هزینه برای ثابت نگه‌داشتن قیمت‌ها ارائه کرد، بلکه بسیاری از رستوران‌ها را نیز شامل این تخفیف کرد تا بسته‌سفر به ترکیه در اوج افزایش قیمت‌ها بدون تغییر قیمت ارائه شود.

توازن در توسعه گردشگری شرط لازم

در همین حال علی‌علی‌پور، مالک یکی از آژانس‌های مسافرتی تهران که از دو دهه پیش در زمینه تورهای ورودی فعالیت می‌کند، معتقد است، اگرچه برخی سازمان‌های بین‌المللی نام ایران را جزو فهرست مقاصد گردشگری ارزان قیمت ثبت کرده‌اند، اما واقعیت چنین نیست.

به گفته وی، عدم توزیع دقیق زیرساخت‌های مورد نیاز گردشگری در مقاصد مختلف ایران عاملی است که تقاضای بالا در کنار عرضه کم خدمات در برخی مناطق را ایجاد و روند افزایشی قیمت‌ها را به هزینه سفر متقاضیان تحمیل کرده است؛ روندی که تنها راهکار آن ایجاد زیرساخت‌های متناسب با تقاضای سفر هر منطقه است.

این فعال در صنعت گردشگری در گفت‌وگو با جام‌زنج‌جم می‌افزاید: تقاضای سفر گردشگران خارجی برای بازدید از جاذبه‌های ایران در ایامی مشخص صورت می‌گیرد؛ اما نکته اینجاست که هنوز نتوانسته‌ایم امکانات مناسب برای پاسخگویی به این نیاز دوره‌ای را ایجاد کنیم و در این دوره شاهد مشکلاتی برای ورود گردشگران و اسکان آنها هستیم. به‌طور مثال در میان فعالان گردشگری که در بخش تورهای ورودی فعالیت می‌کنند، قانون نانوشته‌ای وجود دارد که ظرفیت گردشگری ایران را ظرفیت هتل‌های اصفهان می‌دانند و همین قانون نانوشته دلیلی بر روند صعودی و غیرمنطقی قیمت‌هاست؛ چون در دوره تقاضای سفر خارجی‌ها همه سعی دارند در این شهر برای تور خود جا رزرو کنند و مالکان مراکز اقامتی هم به این نقیصه واقفند و از این فرصت برای افزایش قیمت‌ها استفاده می‌کنند.

علی‌پور می‌گوید در همین خصوص اگر مسئولان بتوانند زمینه مناسبی برای توسعه خدمات ارائه شده در مقاصد گردشگری ایران فراهم کرده و با استفاده از شیوه‌های نوین تبلیغاتی، آنها را به گردشگران خارجی معرفی کنند،

موجب رقابتی سازنده بین فعالان گردشگری و به دنبال آن کاهش هزینه‌ها و سفر خواهد شد، درحالی که تاکنون هیچ تناسبی در برنامه‌ها و ارائه شده، تجربه نشده است، طوری که مثلا دوره‌ها و ای در زمینه هتلداری سرمایه‌گذاری شده، درحالی که حمل و نقل مشکل داشته و هیچ مسئولی نیز به ایجاد جاذبه‌ها و نوین در مقاصد سنتی فکر نکرده است تا بتوانیم متوازن در زمینه توسعه گردشگری گام برداریم.

این فعال عرصه گردشگری معتقد است: قیمت‌ها و غیرمتعارف گردشگری ایران طی چند سال اخیر به دلیل همین عدم توازن، باعث شده برخی گردشگران مقاصد سفر خود را به سمت کشورهای اطراف ایران مثل ترکیه یا ازبکستان تغییر دهند؛ چون مثلا اگر قرار است 2000 دلار برای یک هفته اقامت در ایران هزینه کنند می‌توانند با این رقم دو هفته در استانبول ترکیه اقامت داشته باشند.

چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید

رضا ابادری، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی استان تهران آب پاکی را روی دست مسئولان ایرانی می‌ریزد که تا وقتی نگاه آنها به صنعت گردشگری و صادرات نامرئی تغییر نکند و همکاری و تعامل ارگان‌ها مربوط ایجاد نشود، بسته سفر در ایران ارزان نخواهد شد. به عقیده وی، تنها راه چاره نیز در این است که دولت صرفا ناظر فعالیت بخش خصوصی باشد و بستر مناسب را برای رقابت سالم آنها داخل مرزهای کشورمان ایجاد کند، چون رقابت سالم تنها راه بهبود کیفیت خدمات و کاهش هزینه‌ها و سفر برای گردشگران است.

عماد عزتی

جام‌ها و جام‌ها